

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

Darázs Endre

Európa egyik legrégibb vasbányája a budai hegyekben?

Érdekes kultúrák maradványai az Óbuda—Szentendre közötti területen — Árpád sírja után is kutatnak

*Csongrád megye
(Hely) Hírkegy*

1967. aug. 17

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

902.6

"1962"

Buda és a budai járás északi területein, valamint a szentendrei járásban is egymás után érik meglepetések régészeinket. A tavasszal

Aquincumban kétezer éves kohó romjai kerültek elő a földből.

A talajvíz a kohó aljzatát szétmosta, de a füstkivezető nyílás meglehetősen ép-ségben maradt. A Budapesti Történeti Múzeum római szakos régészei ebben nem láttak különösebbet, mert Aquincum jelentős település volt a maga idején s elképzelhető, hogy a római fegyverkovácsok a légiók ellátására elég nagy üzemet tartottak fent, amelyhez szükséges volt a kohó is. Az egyszerű kohómaradvány akkor vált érdekessé, amikor a hárshegyi barlangban — a kohótól mintegy öt kilométerre — gazdag, 60 százalékos érc-tartalmú kőzetek kerültek napvilágra, kifejtett állapotban. A feltételezés igen tetszetős, amely szerint a hárshegyi vasbánya anyagát dolgozták fel Aquincumban.

A budai vidék más meglepetéseket is tartogathat még az utókornak. Az óbudai Szemlőhegyen 50 év alatt — legutóbb májusban — három múmia sírjára bukkantak. Ma már majdnem bizonyos, hogy Aquincum tehetősebb polgárainak villanegyede ezen a vidéken állt, szőlőskertekkel övezetten.

A múmiák Európában — ebből az időből — szinte teljesen ismeretlenek.

Egyedül a római őskeresztyény katakombákban fordultak elő eddig a Szemlőhegyen kívül. Így most a régészek két érdekes elmélet között választhatnak. Lehetséges, hogy egy őskeresztyény szekta hívői temetkeztek — szórványosan — a római villanegyed magánkertjeiben, vagy — s ez a valószínűbb — a város gazdagjai közül többen követhettek valamilyen egyiptomi vallást, s ők temetkeztek kőkoporsóikban — haláluk után — az óbudai hegyekbe. Ha ez így van, akkor

várható Aquincum területén egy Isis-templom esetleges felbukkanása — hazánkban másodiknak — a szombathelyi szentély után.

Aquincumban a következő években megmozdul a föld. Számos, eddig elhanyagolt építményt restaurálnak majd. Nemrég kezdődött el a kereskedők utcájának feltárása. Itt

elsőnek egy edényárus boltja került elő a földből, s különös, hogy az ajtó sarokvasai majdnem teljes egészben maradtak ránk.

Az utcában körülbelül 10—15 üzlet állhatott, a feltételezések szerint.

Az elmúlt hetekben rézkori falu jelentkezett a békásmegyeri Duna-parton. Csatornázás közben ütközött az ásó az egykori házak maradványaihoz. A helyszínre siető tudósok megállapították, hogy itt nem kevesebb, mint hat, 3—5000 éves kultúra zsúfolódott össze. A legkorábbi leletek a késő csiszoltkőkori emberek lakógödrei voltak, közvetlen közelükben dunai kagylók több köbméteres héjhalmaival. A héjak sokasága bebizonyította, hogy az 5000 év előtti lakosság elsősorban a folyamból táplálkozott.

A rézkori falu maradványai több fontos kérdésre adtak végre megnyugtató választ. Evekkel ezelőtt hatalmas, 4000 éves temetőt találtak Budakalászon, mellette azonban hiányzott a település. Most a rézkori település lakóvermei és szemétdörei számos hasonló leletet adtak elő, mint amelyek annak előtte Budakalásznál bukkantak fel. Számottevő lelet löcsontok előkerülése. Eddig általában tagadta a tudomány, hogy a Duna-kanyar őslakói már 4—5000 éve ismerhették a lovat. Most megdőlték állításaik.

Érdekes és eddig szokatlannak lelet volt az egykori konyha sárpadlója alatt előkerült

kutyacsontváz, amelynek fejéhez csirkecsontokat helyeztek el túlvilágra utavalónak rézkori gazdái.

Nemkülönbön érdekes a közepén fallal letté osztott agyagtál, amelyben egyszerűen kétféle ételt tálahattak 5000 éve a háziasszonyok.

Befejezésül még érdemes megemlíteni a Holdvilágárokban folyó nagy földmunkát.

Itt vélik megtalálni ósmagyar főembereket — esetleg Árpád — sírját,

bár erre semmiféle különösebb jel nem mutat, ha csak nem említhető meg néhány nyílhegy, fegyvertöredék jelentkezése az árok hordalékában, s egy állítólagos rovásírásos jelsor létezése valahol a szakadékos szikláin, de erről még csak egyszer adott hírt a sajtó, s a szakirodalom eddig nem foglalkozott vele.

Darázs Endre